

Ontvanger	Gemeenteraad
Afzender	College van burgemeester en wethouders
Datum	3 mei 2024
Onderwerp	Reactie van het college van burgemeester en wethouders op het accountantsverslag 2023

Geachte gemeenteraad,

1. Inleiding

Op 3 mei ontving het college het definitief concept accountantsverslag over de jaarstukken van Gooise Meren. In deze memo reageren wij op dit verslag.

2. Kernboodschap

Het college heeft kennisgenomen van het accountantsverslag. In het accountantsverslag geeft accountantsbureau Eshuis¹ aan dat zij een goedkeurende verklaring afgeeft voor getrouwheid. Het college is tevreden met dit resultaat. De door de accountant opgenomen geconstateerde fouten en onzekerheden zijn zeer beperkt. Dit is te wijten aan het feit dat de accountant gedurende de controle reeds een aantal correcties heeft laten doorvoeren. Dit is het eerste jaar dat Eshuis de jaarrekeningcontrole heeft uitgevoerd.

Eshuis hanteert geen puntensysteem voor de kengetallen zoals de vorige accountant BDO dat wel deed. Doordat in de Nota Risicomanagement de kengetallen en de daarbij behorende vereiste streefwaarden zijn opgenomen, rapporteren wij wel een totaalcijfer op basis van de kengetallen. Voor de financiële positie komt deze uit op een 8 en is daarmee hoger dan ons streefcijfer (7). De accountant merkt voor het onderdeel solvabiliteit op, dat deze relatief laag is en boven de 'veilige' grens van 20% zit. Voor de ontwikkeling van de kengetallen verwijzen wij naar de Perspectiefnota 2025.

3. Consequenties

1. Oordeel getrouwheid

Op het onderdeel getrouwheid heeft de accountant geen fouten opgenomen, maar wel een onzekerheid van in totaal € 298.000. Deze onzekerheid blijft binnen de grenzen van een goedkeurende verklaring. Voor € 200.000 heeft dit te maken met een verschil tussen administraties die moeilijk verklaard kunnen worden. De oorzaak van deze terugkerende afwijking wordt op korte termijn onderzocht. Tegelijk wordt dan ook het proces met betrekking tot de periodieke aansluitingen tussen de subadministratie(s) en de financiële administratie onder de loep genomen en waar nodig aangepast. Vanuit de Regioverantwoording neemt de accountant aanvullend een kleine onzekerheid van €98.000 over.

2. Geconstateerde onrechtmatigheden

Dit is het eerste jaar dat het college zelf rapporteert over de financiële rechtmatigheid middels de rechtmatigheidsverantwoording (onderdeel 8 van de jaarrekening). Hierbij wordt de aanbestedings- en begrotingsrechtmatigheid beoordeeld. De accountant geeft alleen nog maar een oordeel over de getrouwheid. Eshuis heeft de rechtmatigheidsverantwoording van het college beoordeeld en heeft aangegeven dat dit een getrouw beeld geeft.

¹ Hierna Eshuis genoemd

De totale hoeveelheid aan fouten en onduidelijkheden op het gebied van rechtmatigheid is respectievelijk € 5.000.000 en € 267.000. De geconstateerde fouten en onduidelijkheden vallen binnen de daarvoor gestelde grens (€ 5.843.274).

2.1 Regio

Vanuit de Regioverantwoording is een fout van €19.719 en een onduidelijkheid van €131.827 ten aanzien van de rechtmatigheid naar voren gekomen.

2.2 Aanbestedingsrechtmatigheid

De raad is op 27 december geïnformeerd over de stand van oktober. Uiteindelijk zijn binnen dit proces onrechtmatigheden en onduidelijkheden ter hoogte van respectievelijk €746.500 en €135.000 geconstateerd. Het betreft in totaal vijf onrechtmatigheden.

Twee onrechtmatige contracten komen voort uit voorgaande jaren (rioolwerkzaamheden en adviesdiensten, onrechtmatig geworden in respectievelijk 2019 en 2021). Deze zijn inmiddels beëindigd. Daarnaast is het contract parkeerdiensten, dat sinds jaarrekening 2019 als hoog risico is aangemerkt, in jaarrekening 2023 onrechtmatig bevonden. De aanbesteding voor een nieuw contract parkeerdiensten is gekoppeld aan de intentie om het beleid rondom parkeren te wijzigen. De inschatting nu is de parkeerautomaten in 2025/2026 te vervangen. De onrechtmatigheid zal tenminste tot die jaarrekening doorlopen. Ten slotte zijn de contractwaarden van twee inhuurcontracten ruim overschreden, waardoor deze in 2023 onrechtmatig zijn. Hiervoor zijn inmiddels voorbereidingen voor een flextenderuitvraag uitgezet. De verwachting is dat ze nog van invloed zullen zijn op de jaarrekening van 2024.

Om onrechtmatigheden te voorkomen is de organisatie zich al ruim een jaar aan het ontwikkelen op:

1. Professionalisering contractmanagement (uitbreiding team met een adviseur contractmanagement die contractmanagers instrueert, meeneemt en helpt bij goed contractmanagement).
2. Meer grip op inhuur door dashboards op app.flextender.nl

Daarnaast zet de organisatie dit kalenderjaar in op het opfrissen van de kennis over het zaaktype start inkoop en nieuwe teamleiders en managers die de inkooptraining nog niet gevolgd hebben, deze te laten volgen.

2.3 Begrotingsonrechtmatigheden

Het grootste deel van de onrechtmatigheden komt door de aanscherping van de regels voor het onderdeel 'begrotingsrechtmatigheid'. Omdat er volgens de definitie nu meer afwijkingen als onrechtmatig worden beschouwd, is het aantal fouten hoger dan voorgaande jaren.

Lastenoverschrijding per programma

Voor de begrotingsoverschrijdingen op programma 2 en 5 geldt dat ze als onrechtmatigheid worden gerekend, maar dat de overschrijding pas in december of later bekend waren waardoor de begroting niet tussentijds kon worden aangepast. De afwijkingen passen ook binnen bestaand beleid.

Overige afwijkingen

Het voldoen aan begrotingsrechtmatigheid vraagt om continue aandacht voor het bijstellen van ramingen via de voortgangsverslagen. Dit gaat gelukkig al redelijk goed, maar kan altijd nog beter. Uitdaging daarbij blijft het ramen van opneemregelingen. De financieel adviseurs blijven met budgethouders in gesprek om afwijkingen vroegtijdig te signaleren. Binnen de reguliere gesprekken tussen de managers en de financieel adviseurs is de stand van de budgetten een extra aandachtspunt. Deel van de oplossing zit ook in het beter inrichten van de budgetten of het herstructureren van budgetten, zodat afwijkingen sneller gedetecteerd worden.

Overschrijding kredieten

Voor wat betreft de begrotingsrechtmatigheid m.b.t. kredieten zal de focus extra komen te liggen op de voorbereidingskredieten. Hoewel deze uiteindelijk worden verrekend met de opgenomen investeringen geldt dat een overschrijding formeel wel onrechtmatig is.

Specifiek voor wat betreft de SVN Duurzaamheidsleningen is de afspraak gemaakt dat deze in 2024 niet meer worden verstrekt. Harde controles zijn voor deze onderwerpen niet of lastig in te bouwen, waardoor met de soft controls (m.n. weten wat er speelt) belangrijk zijn om te zorgen dat afwijkingen vroegtijdig in beeld komen.

2.3 Fraudebeheersing

De fraudesignalen in 2023 zijn volgens de accountant adequaat opgepakt en er zijn passende maatregelen genomen om de kans op fraude in de toekomst te verkleinen.

3. Aandachtspunten 2024

Er worden in het accountantsverslag een aantal aandachtspunten genoemd voor Gooise Meren voor 2024.

Verhuuradministratie

Ook de nieuwe accountant heeft in het verslag een opmerking gemaakt over de verhuuradministratie en het feit dat er geen zichtbare aansluiting gemaakt kan worden met de financiële administratie.

Wij onderkennen het belang van een betrouwbare registratie van contracten, afspraken en betalingen met betrekking tot de verhuur van het gemeentelijk vastgoed. De afgelopen jaren heeft de organisatie gewerkt aan het verkrijgen van overzicht over alle contracten, afspraken, facturaties, indexeringen voor zover mogelijk op grond van de informatie die beschikbaar is. Ontbrekende contracten en achterstanden in actualisatie of facturatie zijn zo veel als mogelijk opgelost. Om het benoemde risico verder te verkleinen en de aansluiting te kunnen maken, implementeren we een vastgoedmanagement systeem.

In 2023 is hiervoor een investeringsbudget beschikbaar gesteld. Daarna is er een programma van eisen en wensen ontwikkeld in samenhang met de verschillende afdelingen. Er is een marktverkenning gedaan, inclusief gebruikerstevredenheidsonderzoek. Dat heeft geleid tot het in de markt zetten van de aanbesteding in april 2024. De planning is dat medio 2024 de aanbesteding is afgerond en dat in de 2e helft van 2024 het systeem kan worden geïmplementeerd.

Verbetering jaarrekeningproces

Het jaarrekening proces is dit jaar moeizaam verlopen. Onder andere de implementatie van het nieuwe financieel systeem en het boekenonderzoek door de belastingdienst hebben impact gehad op de planning en capaciteit van de afdeling Financiën, waardoor het jaarrekeningproces vertraging opliep. Eerdergenoemde factoren ter zijde, is het van belang dat het proces rondom de jaarrekening zowel intern als met de accountant wordt geëvalueerd om tot een plan van verbetering te komen voor volgend jaar.

4. Vervolg

De borging van de door de accountant genoemde aandachtspunten vindt plaats binnen de verantwoordelijkheid van de directie en het managementteam. De accountant geeft een toelichting op het accountantsverslag aan de leden van de auditcommissie op 22 mei 2024.